

NYHETER OM EU

NYHETSREVISORER FRÅN FOLKRÖRELSEN EJTIL EU ■ NR 17 FEBRUARI 2002

Den svenska kronan är inte svag i förhållande till euron

Det påstås rätt ofta i debatten att den svenska kronan skulle vara en "svag" valuta gentemot euron – tolv EU-länders gemensamma valuta. Detta är inte alls sant.

När euron introducerades som valuta den 1 januari 1999 fick man betala 9 kronor och 49 öre för en euro. De tre år som gått sedan dess har den svenska kronan under cirka 95 procent av tidsperioden haft ett högre värde än detta i förhållande till euron.

Under 1999 sjönk eurons värde snabbt i förhållande till nästan alla valutor runt om i världen. Gentemot kronan rasade euron snabbt – på vårkanten låg dess värde runt 8:90. Ett halvår senare låg det på cirka 8:60. Bottenrekordet för euron i förhållande till kronan nåddes i början av maj 2000. Då behövde man bara betala 8 kronor och 5 öre för en euro!

En månad efter detta sänkte Sveriges riksbank den svenska räntan så att den blev lägre än i de EU-länder som var med i valutaunionen. Detta var något som förespråkarna för EU:s valutaunion sagt att det aldrig skulle kunna hända! Men nu var det alltså nödvändigt att sänka räntan under EU-nivå – kronan hade blivit så stark och värdefull att den svenska exportindustrin fick problem.

Därefter började eurons värde i förhållande till kronan så sakteliga att stiga. Mot slutet av året var en euro värd cirka 8:90. Eurons värde höjdes sedan ytterligare.

Orsakerna var för svensk del helt självförelådd. Den dyra EU-avgiften skulle nu betalas till sitt fulla belopp – cirka 24 miljarder kronor växlades över i euro. Avskaffandet av ATP hösten 2000 medförde att mycket pensionspengar från Sverige flyttades över till olika fonder i andra EU-länder. Det ledde till ett valuta-utflöde på många miljarder kronor. Hade man behållit ATP-systemet hade dessa miljarder naturligtvis stannat kvar i Sverige.

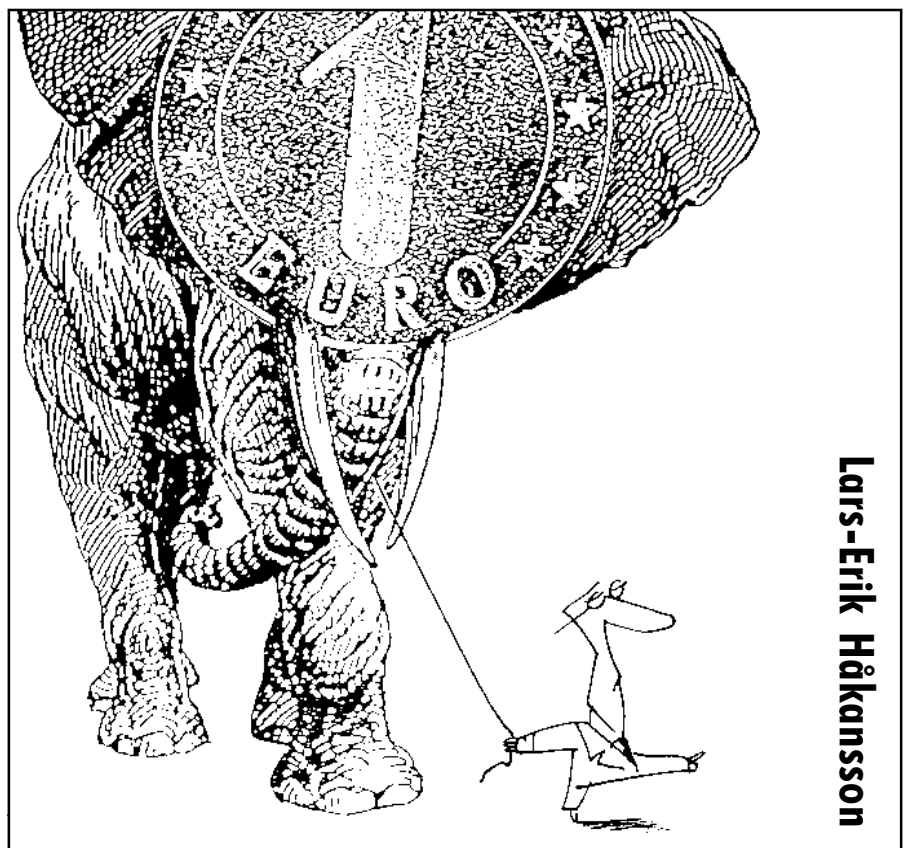
En viss avmattning i dens svenska högkon-

junkturen ledde till att euron ökade i värde gentemot kronan under 2001. Men hade vi under denna tid istället haft kronan knuten till ett bestämt värde gentemot euron hade det betytt att flera tiotusentals inom exportindustrin hade blivit arbetslösa.

Just detta hände under katastrofåret 1992. Då hade kronan ett fast värde i förhållande till ecun – eurons föregångare. Tusentals industrier fick slå igen, hundratusentals blev arbetslösa. Först i november, när kronan fick flyta fritt gentemot andra valutor, kunde svensk ekonomi komma på rätt kurs igen. Detta scenario slapp vi dock uppleva 2001. Den flytande kronan blev något billigare jämfört med euron. Men det var

bara några veckor under hösten 2001, framför allt strax efter terrorattackerna i USA, som euron var mer värd än introduktionspriset i januari 1999. En kort tid fick man ge cirka 9:90 för en euro. Men under en stor del av hösten har eurons värde pendlat mellan 9:20–9:45; alltså under introduktionsvärdet på 9:49. Efter årsskiftet har euron förlorat i värde i förhållande till kronan; just nu (den 15 jan 2002) står värdet på 9:20. Den svenska kronans värde är nu alltså starkare än introduktionsvärdet gentemot euron. Väl att märka är att kronan har varit detta under mer än 95 procent av de tre år som gått sen euron lanserades som ny valuta den 1 januari 1999.

THOMAS ERIXON

Lars-Erik Håkansson

Ingen samordning med Storbritannien

De brittiska och svenska EMU-folkomröstningarna ska inte samordnas. – Vi bestämmer vår egen tidtabell, säger statsminister Göran Persson. Medlemskap i valutaunionen EMU var ett viktigt ämne när Persson träffade Storbri-tanniens premiärminister Tony Blair i London i mitten av januari. Göran Persson informerade honom bland annat om sin tidtabell för ett svenskt EMU-medlemskap. Den startar med en folkomröstning tidigast våren 2003. Många tippar att även Storbritannien håller folkomröstning under 2003. Enligt Persson diskuterades dock aldrig någon samordning av folkomröstningarna. – Det finns ingen turordning oss emellan.

Mp vill folkomrösta på valdagen

Miljöpartiet vill ha en beslutande folkomröstningen om valutaunionen på valdagen i september.

– Det blir ett bättre utslag med en gemensam dag när många ändå är i vallokalerna, säger miljöpartiets språkrör Lotta Nilsson Hedström. En folkomröstning på själva valdagen ökar "fokuseringen" och skilda valdagar tror hon gynnar ja-sidan. Men miljöpartiet accepterar även en rådgivande folkomröstning. Huvudsaken är att EMU-valet kommer att handla om ett tydligt ja eller nej. Några alternativa ja- eller nej-varianter vill partiet inte veta av.

Ny EMU-omröstning i Danmark?

Den nya danska borgerliga regeringen öppnar dörren för en ny folkomröstning om EMU. I den senaste folkomröstningen 2000 sade danskarna nej till medlemskap i valutaunionen.

Utrikesminister Per Stig Möller från konservativa säger att han tror på en folkomröstning, om såväl EMU som de andra danska undantagen för EU-medlemskapet, bland annat försvarssamarbetet.

Bondemajoritet för EMU

Mer än varannan svensk bonde är för ett svenskt medlemskap i valutaunionen EMU, visar en undersökning som lantbruks-tidningen ATL låtit göra för fjärde året i rad.

Om det vore folkomröstning i dag skulle 54 procent av de tillfrågade rösta ja och 34 procent nej till EMU. Vid förra årets undersökning var 42 procent mot ett

Folkrörelsen Nej till EU välkomnar folkomröstning om EMU

De senaste opinionsundersökningarna om EMU visar att ja-sidan ökat och är lika stor som nej-sidan. Många som tidigare inte tagit ställning till valutaunionen har nu blivit positivt inställda. Detta gör att många partier vädrar morgonluft och föreslår en folkomröstning om EMU redan i år. Det är Göran Persson som givit upphov till debatten genom att inte utesluta en folkomröstning direkt efter valet.

Det är i och för sig inte märkligt att opinionen svängt med tanke på den massiva propaganda som vället över oss de senaste veckorna. Det faktum att valutaunionen trädde i kraft den 1 januari har utnyttjats på ett hänsynslöst sätt i media. Varje nyhetssändning handlar om eurons införande. Reportagen redogör för hur medborgarna ska klara övergången, om det finns eurosedlar i handeln, osv.

Effekterna av valutaunionen beskrivs i huvudsak som att det blir enklare att resa inom "Euroland". Det är en generande låg nivå att presentera valutaunionen på. Den utgår från att medborgarna enbart ser till enkla lösningar som synes beröra den enskilde.

Samtidigt med eurons införande pågår en politisk och ekonomisk katastrof i Argentina, som handlar om effekterna av att knyta valutan till dollarn. Här ser vi vad det i praktiken kan leda till. Risker finns att små länder som deltar i EU:s valutaunion kan råka ut för

samma sak.

EMU är inte ett ekonomiskt utan ett politiskt projekt. Det handlar om att bygga upp ett Europas förenta stater, där den gemensamma valutan ingår som en av hörnstenarna. Andra viktiga element är gemensamt försvar, gemensam polis, gemensamma yttre gränser, m.m. Successivt ser vi hur detta håller på att genomföras.

Folkrörelsen välkomnar en folkomröstning om svenskt deltagande i den europeiska monetära unionen. Men det måste ske på ett demokratiskt sätt. Deltagande i en valutaunion är den största fråga vi har att ta ställning till i vår tid. Det har till och med statsministern konstaterat. Därför måste en folkomröstning förberedas på ett genomgripande sätt. Folket måste få tillfälle att på djupet sätta sig in i frågan. Därför kräver Folkrörelsen Nej till EU god tid mellan riksdagsbeslut om folkomröstning och dagen för dess genomförande.

Vi kräver också att den obalans beträffande ekonomiska resurser, som rådde under förra folkomröstningen om EU, rättas till via lagstiftning. Det är orimligt att näringslivet ska kunna bidra med hundratals miljoner kronor till ja-sidan.

Sist men inte minst, kräver vi att frågan om deltagande i valutaunionen ska avgöras i en folkomröstning med två tydliga alternativ – JA eller NEJ.

Folkrörelsen Nej till EU, 2002-01-02

medlemskap och 32 procent var positiva. Omsvängningen i opinionen är lite större i bondekåren än hos hela svenska folket, men fortfarande är lantbrukarna något mer negativa till EMU än andra företagare, skriver tidningen.

Euron höjer priserna i Finland

Finländarna har redan fått känna på de negativa effekterna av euron. DN:s korrespondent Stefan Lundberg märker att bussbiljetten, toapapper, banktjänsterna och kebaben har ökat sedan euron infördes. Anledningen är att mycket nu avrundas uppåt mot jämnaste eurototal. Handelsmännen översätter tio mark till två

euro jämnt trots att det bara motsvarar 1,68 euro.

Svag kronagynnar ja-sidan

EMU-opinionen skiftar med svängningarna i kronkursen. Ju svagare krona desto positivare blir folket till EMU-medlemskap och tvärtom, enligt en analys av Nordeas ekonomer. De har studerat hur opinionen varierar med rörelser i kronan. Och resultatet är att när kronan är svag vill fler att Sverige ska gå med i EMU. Enligt Nordeas analys skulle en förstärkning av kronan mot euron med fem procent till 8,80 kronor per euro innebära att EMU-opinionen återigen väger över åt nej-sidan.

NYHETER OM EU ÄR ETT MÅNATLIGT NYHETS-BREV SOM UTGES AV FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU. ANSVARIG UTGIVARE: EIVOR NILSSON.

REDAKTÖR: GÖSTA TORSTENSSON. REDAKTIONENS ADRESS: RONDOVÄGEN 312, 142 41 SKOGÅS. TFN: 08-771 43 79. E-POST: GAUSTA@WINEASY.SE. PRENUMERATION: ENSKILDA PERSONER 60 KR/12 NR. ORGANISATIONER, FÖRETAG OCH INSTITUTIONER